

پرسشنامه فرزندپروری یانگ (YPI)

نام و نام خانوادگی:

سن:

جنس:

تحصیلات:

شغل:

وضعیت تأهل:

عبارات زیر جملاتی هستند که ممکن است شما در توصیف پدر یا مادرتان از آنها استفاده کنید. لطفاً هر عبارت را به دقت بخوانید و مشخص کنید که کدامیک پدر و مادرتان را به خوبی توصیف می‌کند. با توجه به درجه‌بندی که در زیر ارائه شده است هر عبارت را براساس این که در دوران کودکی شما تا چه حد توصیف‌کننده پدر و مادرتان است، درجه‌بندی کنید. اگر کس دیگری جانشین پدر یا مادرتان بوده است، لطفاً او را درجه‌بندی کنید. اگر شما پدر یا مادر نداشتید، ستون مربوطه را خالی بگذارید.

۱ - کاملاً نادرست	۴ - تقریباً درست
۲ - تا حد زیادی نادرست	۵ - تا حد زیادی درست
۳ - کمتر نادرست	۶ - کاملاً توصیف‌کننده است

	پدر	مادر	
۱ -			عاشقانه مرا دوست داشت و با من مانند یک فرد خاص رفتار می‌کرد.
۲ -			زمان‌هایی را به من اختصاص می‌داد و به من توجه می‌کرد.
۳ -			راهنمایی مفید و مشورت کمک‌کننده به من می‌داد.
۴ -			حرف‌های مرا گوش می‌کرد، مرا می‌فهمید، مرا در احساسات خود سهیم می‌کرد.
۵ -			گرم بودن و محبت خود را به صورت نوازش و در آغوش گرفتن به من نشان می‌داد.
۶ -			وقتی من بچه بودم فوت کرد یا منزل را برای همیشه ترک کرد.
۷ -			فردی غیرقابل پیش‌بینی، الکلیک یا خلق ناپایدار داشت.
۸ -			برادران یا خواهرانم را به من ترجیح می‌داد.
۹ -			برای مدت زمان‌های طولانی مرا تنها می‌گذاشت.
۱۰ -			به من دروغ می‌گفت، مرا فریب می‌داد، با من دشمنی می‌کرد.
۱۱ -			مرا مورد آزار جسمی، جنسی یا هیجانی قرار می‌داد.
۱۲ -			از من برای ارضای نیازهایش استفاده می‌کرد.
۱۳ -			بنظر می‌رسد که از آزار دادن دیگران لذت می‌برد.
۱۴ -			شدیداً نگران بود که مبادا به من آسیبی برسد.
۱۵ -			شدیداً نگران بود از این که من بیمار شوم.
۱۶ -			یک فرد ترسو بود.
۱۷ -			بسیار از من حمایت می‌کرد.
۱۸ -			طوری با من رفتار کرده بود که من احساس کنم که نمی‌توانم به تصمیمات یا قضاوت‌های خودم اعتماد داشته باشم.

پدر	مادر	
		۱۹ - به جای این که اجازه بدهد من خودم به سبکی که می‌خواهم کارهایی را انجام دهم، برای من کارهای زیادی می‌کرد.
		۲۰ - طوری با من رفتار می‌کرد که انگار من خیلی جوان‌تر از سنی که بودم هستم.
		۲۱ - خیلی مرا سرزنش می‌کرد.
		۲۲ - طوری با من رفتار کرده بود که من احساس می‌کردم که دوست نداشتنی یا طردشده هستم.
		۲۳ - طوری با من رفتار می‌کرد که انگار من ایرادی داشتم.
		۲۴ - طوری کرده بود که من از این که مورد احترام قرار بگیرم خجالت می‌کشیدم.
		۲۵ - هرگز آموزش‌های لازم برای موفقیت در مدرسه را به من نیاموخت.
		۲۶ - طوری با من رفتار می‌کرد که انگار من احمق یا دست و پا چلفتی هستم.
		۲۷ - واقعاً نمی‌خواست که من موفق شوم.
		۲۸ - انتظار داشت که من در زندگی یک شکست خورده باشم.
		۲۹ - طوری با من رفتار می‌کرد که انگار نقطه نظرات یا خواسته‌های من اهمیتی ندارد.
		۳۰ - بدون در نظر گرفتن خواسته‌های من، هر کاری که می‌خواست انجام می‌داد.
		۳۱ - طوری زندگی من را کنترل می‌کرد که من حداقل آزادی را برای انتخاب داشتم.
		۳۲ - هر چیزی مطابق نظرات و خواسته‌های والدین بود.
		۳۳ - نیازهای خودش را قربانی منافع خانواده می‌کرد.
		۳۴ - قادر نبود مسئولیت‌های روزانه خودش را انجام دهد در نتیجه من مجبور بودم که کارهای بیش از مسئولیت خودم را انجام دهم.
		۳۵ - ناخرسند بود و برای حمایت و درک شدن به من متکی بود.
		۳۶ - احساس قوی بودن را در من ایجاد کرده بود به طوری که من باید از دیگران مراقبت کنم.
		۳۷ - انتظارات بسیار زیادی از خودش داشت.
		۳۸ - از من انتظار داشت که در همه حال و شرایط بهترین باشم و به بهترین نحو عمل کنم.
		۳۹ - در مورد من بسیار کمال‌گرا بود به طوری که هر چیزی باید به بهترین و کامل‌ترین نحو صورت می‌گرفت.
		۴۰ - این احساس را در من ایجاد کرده بود که انگار هر کاری را که من انجام می‌دهم ناقص یا اشتباه است.
		۴۱ - قوانین سفت و سخت و غیرقابل انعطافی برای درست و نادرست قایل بود.
		۴۲ - در مقابل انجام نادرست یا کند کارها بسیار ناشکیبا (کم صبر و تحمل) بود.
		۴۳ - اهمیت بسیار زیادی بر درست انجام دادن کارها در مقابل لذت بردن از کار یا آرامش داشتن در کار قایل بود.
		۴۴ - در کارهای من بسیار دخالت می‌کرد یا در بسیار موارد برای نظرات و کارهای من ارزشی قایل نبود.
		۴۵ - این احساس را در من ایجاد کرده بود که من فرد خاصی هستم و از دیگران برتر هستم.

پدر	مادر	
		۴۶ - تقاضاهای زیادی از من داشت و انتظار داشت که همه چیزها و کارها به روش و سبک او پیش برود.
		۴۷ - احساس مسئولیت درقبال دیگران را به من یاد نداده بود.
		۴۸ - قوانین و مقررات یا ساختارهای محدودی را برای من ایجاد کرده بود.
		۴۹ - مقررات و مسئولیت‌های کمی برای من ایجاد کرده بود.
		۵۰ - به من اجازه داده بود تا بیش از حد عصبانی شوم یا کنترل خودم را از دست بدهم.
		۵۱ - یک فرد بدون نظم و مقررات بود.
		۵۲ - ما بسیار به هم نزدیک بودیم به طوری که کاملاً همدیگر را درک می‌کردیم.
		۵۳ - من احساس می‌کردم که استقلال و فردیت بحد کافی خودم را ندارم و یک خود مجزای از او را ندارم.
		۵۴ - من احساس می‌کردم که انگار در طول رشد نمی‌توانم خودم را هدایت کنم و جهت خودم را تعیین کنم چون او یک فرد بسیار قدرتمند بود.
		۵۵ - من احساس می‌کردم که اگر از همدیگر جدا شویم آسیب خواهیم دید.
		۵۶ - در مورد مشکلات مالی خانواده بسیار نگران بودم.
		۵۷ - این احساس را در من ایجاد کرده بود که اگر کوچک‌ترین خطایی از من سر بزند، اتفاق بدی روی می‌دهد.
		۵۸ - یک دیدگاه منفی‌گرایانه داشت و اغلب منتظر بدترین نتیجه بود.
		۵۹ - برجسته‌های منفی زندگی یا رویدادها تمرکز می‌کرد.
		۶۰ - هر چیزی را زیر کنترل داشت.
		۶۱ - برای بیان عواطف یا آسیب‌پذیری‌های خود احساس راحتی نمی‌کرد.
		۶۲ - سازمان یافته و با ساختار بود، ثبات را به تغییر ترجیح می‌داد.
		۶۳ - به ندرت خشم خود را بیان می‌کرد.
		۶۴ - بسیار تودار بود و به ندرت در مورد احساساتش صحبت می‌کرد.
		۶۵ - وقتی من کار اشتباهی انجام می‌دادم بسیار خشمگین می‌شد یا شدیداً مرا سرزنش می‌کرد.
		۶۶ - اگر کار خطایی انجام می‌دادم مرا تنبیه می‌کرد.
		۶۷ - اگر اشتباهی از من سر می‌زد مرا با برچسب‌هایی مثل احمق یا کودن صدا می‌کرد.
		۶۸ - وقتی کارها نادرست پیش می‌رفت دیگران را مورد سرزنش قرار می‌داد.
		۶۹ - خیلی به موقعیت اجتماعی و ظاهر اهمیت می‌داد.
		۷۰ - تأکید بسیار زیادی بر موفقیت و رقابت داشت.
		۷۱ - خیلی نگران این مسأله بود که رفتار من چگونه در نظر دیگران جلوه می‌کند.
		۷۲ - به نظر می‌رسد وقتی که من کار درست انجام می‌دادم مرا بیشتر دوست بدارد یا توجه بیشتری به من می‌کند.

پرسشنامه فرزندپروری یانگ (YPI)

پرسشنامه‌ی فرزندپروری یانگ (یانگ، ۱۹۹۴) یک ابزار اولیه برای شناسایی ریشه‌های دوران کودکی طرح‌واره‌ها می‌باشد. این پرسشنامه دارای ۷۲ آیتم است که در آن، پاسخ‌دهند، پدر و مادر خود را به طور جداگانه براساس نوع رفتاری که با وی داشته‌اند، در یک مقیاس ۶ درجه‌ای رتبه‌بندی می‌کند. آیت‌های این پرسشنامه نیز براساس طرح‌واره‌ها گروه‌بندی شده‌اند. YPI نیز به بیمار به عنوان تکلیف خانگی داده می‌شود، و در جلسه‌ی بعد به همراه بیمار، آیت‌هایی که به آنها نمرات ۵ یا ۶ اختصاص داده شده است مشخص می‌شوند و با بیمار مورد بحث قرار می‌گیرند.

این پرسشنامه ابزاری برای شناسایی شایع‌ترین ریشه‌های دوران کودکی طرح‌واره‌های غیرانطباقی اولیه است و محیط دوران کودکی که احتمالاً منجر به شکل‌گیری طرح‌واره‌ها شده‌اند را منعکس می‌سازد. احتمال دارد که بیمار محیطی را در دوران کودکی تجربه کرده باشد که مرتبط با طرح‌واره خاصی است، در حالی که طرح‌واره مورد انتظار شکل نگرفته، این مسأله ممکن است به دلایل زیر اتفاق افتاده باشد:

- ۱ - مزاج و سرشت بیمار به گونه‌ای است که از شکل‌گیری طرح‌واره پیشگیری می‌کند.
  - ۲ - یکی از والدین یا فرد مهم دیگری در زندگی کودک، مشکلات ناشی از والد طرف مقابل را جبران می‌کند.
  - ۳ - بیمار، یک فرد مهم یا یک رویداد، در اثر مرور زمان آن طرح‌واره را ترمیم می‌کند.
- نمره‌گذاری YPI مثال YSQ است. درمانگر دور همه‌ی آیت‌هایی که نمره‌ی ۵ یا ۶ گرفته‌اند، دایره‌ای می‌کشد. تنها استثناء در مورد آیت‌های یک تا پنج است که ریشه‌های طرح‌واره‌ی محرومیت هیجانی را بررسی می‌کنند که به طور معکوس نمره‌گذاری می‌شوند: نمره‌های پایین مرتبط با ریشه‌های طرح‌واره‌ی محرومیت هیجانی است. برخلاف YSQ، در این پرسشنامه ضرورتی ندارد که بیش از یک نمره‌ی بالا در آیت‌ها وجود داشته باشد تا طرح‌واره‌ی خاصی شناسایی شود. به عبارت دیگر، هر آیت دارای نمره‌ی بالا در YPI می‌تواند به عنوان ریشه‌ی یک طرح‌واره معنی‌دار باشد. در جلسه‌ی بعد، پس از آن که درمانگر نمره‌های بیمار را مرور کرد، به همراه بیمار در مورد آیت‌های دارای نمره‌های بالا به بحث می‌پردازد.

به هنگام بحث در مورد نتایج این پرسشنامه، درمانگر باید در مورد تمامی آیت‌هایی که مورد بحث قرار می‌گیرند، از بیمار مثال‌هایی بپرسد. این بحث تا جایی ادامه می‌یابد که تصویری واضح از ریشه‌های دوران کودکی و رفتار والدین که منجر به شکل‌گیری طرح‌واره‌ها شده‌اند، به دست بیاید. درمانگر باید برای بیمار توضیح بدهد که چه رابطه‌ای میان هر طرح‌واره و ریشه‌های آن وجود دارد. همچنین ارتباط میان ریشه‌های دوران کودکی و طرح‌واره با مشکلات جاری بیمار را مشخص کند.

باید توجه داشت که YPI یک ابزار مناسب برای بررسی ریشه‌های احتمالی طرح‌واره‌هایی است که در YSQ نمره‌ی بالا گرفته‌اند. به عبارت دیگر، یک ابزار غیرمستقیم برای اندازه‌گیری طرح‌واره‌ها می‌باشد. سپس، درمانگر باید پاسخ‌های YPI را با پاسخ‌های YSQ مقایسه کند. اگر آیت‌های نمره‌ی بالا در YPI با آیت‌های دارای نمره‌ی بالا در YSQ هماهنگ بود، نشان‌دهنده‌ی طرح‌واره یا طرح‌واره‌های مورد نظر می‌باشد. همچنین، ناهمخوانی‌ها نیز در این میان می‌تواند اطلاعات مهمی در اختیار درمانگر بگذارد. اگر در مواردی درمانگر متوجه ناهمخوانی‌هایی ما بین پاسخ‌های YPI و YSQ گردید، باید آن را به بیمار توضیح دهد تا هم طرح‌واره‌های بیمار و هم ریشه‌های دوران کودکی آن کاملاً شناسایی و روشن گردند.

به منظور نمره‌گذاری YPI، در برگه‌ی نمره‌گذاری سه ستون رسم می‌شود. ستون اول، نام طرح‌واره، ستون دوم، مادر و ستون سوم، پدر نام می‌گیرد. در فرم اصلی YPI نیز در انتهای هر مجموعه عبارت نام طرح‌واره به صورت مخفف نوشته شده است. برای هر ستون مادر و پدر به طور جداگانه، عبارات مربوط به آن طرح‌واره را که نمره‌ی ۵ یا ۶ گرفته‌اند، انتخاب شده و سپس با یکدیگر جمع می‌شوند. YPI دو تفاوت عمده در نمره‌گذاری با YSQ دارد. اول، در YPI طرح‌واره انزوای اجتماعی بیگانگی مورد اندازه‌گیری قرار نمی‌گیرد. دوم، نمره‌گذاری طرح‌واره‌ی محرومیت هیجانی به طور معکوس انجام می‌شوند. بدین معنا که نمره‌های ۱ و ۲ نشان دهنده‌ی بالاترین نمره هستند. پس از آن که نمره‌های مربوط به هر طرح‌واره برای ستون‌های مادر و پدر مشخص گردید، نمرات بالا نشان‌دهنده‌ی ریشه‌های والدینی مربوط به آن طرح‌واره است (یانگ، ۲۰۰۵).